

afstemning; jeg vil f. Eks. regne Spørgsmaalet om et betydeligt Skattepaalæg og adskillige andre Ting for at være en hel Del vigtigere end Spørgsmaalet, hvorvidt en Mand i en Kommune skal have en Bevilling til at handle med Spiritus eller ikke; jeg regner dette for at være et ret underordnet Spørgsmaal. Jeg kan ikke erkende, at det er et saa vigtigt Spørgsmaal, at man skal lade det være Genstand for en Kommuneafstemning.

Dertil kommer en anden Betragtning, og det er den, at et saadant Spørgsmaal i vore komplicerede Samfundstilstande ikke er et saadant lokalt Spørgsmaal, som man fra anden Side vil gøre det til; det er et Spørgsmaal, som har Betydning for mange andre Mennesker end netop dem, der bor indenfor denne Kommunes Grænser. Lad os f. Eks. tænke os, at en Nabokommune til København, Gentofte-Ordrup Kommune, ved en Kommuneafstemning vedtog, at der ikke i denne Kommune maatte findes Beværtninger med Ret til Udskænkning af stærke Drikke. Er det noget, der alene berører Gentofte-Ordrup Kommune? Nej, det berører i meget betydelig Grad ogsaa Københavns Kommune, forsaavidt som de allerfleste af de Restaurationer, som findes derude, benyttes ved Udflugter til Skoven af Indbyggere i København, Frederiksberg og for øvrigt ogsaa andre omliggende Kommuner. Jeg kan ikke erkende, at dette er et saa lokalt Spørgsmaal, at den enkelte Kommunes Beboere alene skal kunne afgøre det med bindende Virkning for de andre Kommuner. Ogsaa af den Grund mener jeg, at Sagen slet ikke er egnet til at gøres til Genstand for Kommuneafstemning. — Ogsaa det ærede 7de Medlem for Ringkøbing Amt (Vesterager) talte om dette Spørgsmaal; men ogsaa overfor ham vil jeg hævde, at det ikke er saadant et lokalt Spørgsmaal, at det bør afgøres af den enkelte Kommune uden Hensyn til andre Kommuner.

Endvidere vil jeg sige om Kommuneafstemninger, at det ikke er et Spørgsmaal, som jeg mener skal løses ved en saadan Lov som denne, som skulde være en Næringslov, men som ganske vist ogsaa i nogen Grad, fordi de to Ting hænger nøje sammen med hinanden, maa tage Sigte paa hele Spørgsmaalet om Spiritusudskænkning. Om man vil gaa til Kommuneafstemning om et saadant Spørgsmaal, bør bestemmes ved en helt anden Lov, en Kommunallov, hvor man træffer nærmere Bestemmelser om, i hvilke Tilfælde Kommuneafstemning bør finde Sted; og jeg indrømmer, som sagt, at der

kan være andre Spørgsmaal, som ogsaa kan gøres til Genstand for Kommuneafstemning, hvis man ønsker, at dette skal være Genstand derfor. Man burde lade Forholdet blive, som det er, indtil man faar en Bestemmelse om dette Forhold i en saadan Lov. Lad dette Spørgsmaal hvile indtil da, og lad i Mellemtiden Indenrigsministeren eller Kommunerne selv tage Bestemmelse om, hvorvidt de vil have Kommuneafstemning eller ikke; men lad os lade være med at lovfæste det i en Lov som denne.

Jeg synes ogsaa, at selve den Maade, hvorpaa Kommuneafstemning kan finde Sted, er saa udemokratisk som vel muligt, som jeg allerede sagde i Gaar, idet det er et Mindretal i Raadene, der kan træffe Bestemmelse mod Flertallets Ønske. Hvis det ikke er udemokratisk, saa ved jeg ikke, hvad udemokratisk er; at et Mindretal skal kunne tilsidesætte Flertallets Afgørelser, det kan jeg aldeles ikke være med til. Naar man saa endda havde gjort en saa stor Indrømmelse, at man ogsaa i det modsatte Tilfælde, hvor f. Eks. et Sogneraad nægtede en Bevilling, indrømmede et Mindretal Ret til at forlange Kommuneafstemning over, om Bevillingen ikke alligevel skulde gives! Men den Vej gaar man ikke; naar Sogneraadets Flertal giver Bevillingen, skal Mindretallet kunne sætte sig derimod, men naar Flertallet i Sogneraadet nægter en Bevilling, kan et Mindretal ikke faa denne Beslutning sat til Side.

Jeg synes, det er saa udemokratisk ordnet som vel muligt. Men det er jo ogsaa — og det synes jeg, enhver maa være paa det rene med — kun et Led i en bestemt Bestræbelse for at vinde Gehør for sine Ideer, et Led i en bestemt Agitation og intet som helst andet. Man kan ikke paa-pege et eneste Tilfælde, hvor det har vist sig utilfredsstillende, at Kommunalraadet har kunnet træffe Bestemmelse om dette Forhold. Ikke et eneste Tilfælde, tror jeg, man kan nævne, hvor man kan sige, at Kommunalraadet ikke har varetaget Beboernes Interesser. (Afbrydelse af Indenrigsministeren). Den højtærede Minister siger „mange“, men før jeg indrømmer det, vil jeg i hvert Fald have det nærmere dokumenteret og have Lov til at kritisere, hvad der anføres.

Den ærede Ordfører omtalte vort Ændringsforslag om, at Bestemmelsen i de to sidste Stykker i § 28 skulde gaa ud, og det omtalte den højtærede Minister ogsaa. Maa jeg først med Hensyn til Bestemmelsen om, at der ikke i Chokolade maa findes flydende